

Udvalget for Børn & Ungdom

REFERAT

Sted: Mødelokale 1, Lejrevej 15, 4320, Allerslev

Dato: Tirsdag den 8. maj 2018

Start kl.: 16:30

Slut kl.: 21:00

Medlemmer: Thomas Bisgaard (B) (Formand)
Rikke Zwisler Grøndal (A) (Medlem)
Marinus Bastian Meiner (F) (Medlem)
Lotte Greve (V) (Medlem)
Carsten Helles Rasmussen (V) (Næstformand)
Jan Dehn (Sekretær)

Fraværende:

Indholdsfortegnelse

1. BU - Godkendelse af dagsorden	1
2. BU - Orientering - maj	2
3. BU - Ledelsesinformation på det specialiserede børneområde 1. Kvartal 2018	3
4. BU - Procedure for ansøgning i forhold til § 16 b	5
5. BU - Opfølgning på kvalitetsrapport 2017 - faglig udvikling	8
6. BU - Kvalitetsrapport for Lejre Kommunes dagtilbud	10
7. BU - Dialogmøde mellem Udvalget og Områdebestyrelserne	12
8. SSÆ - Sundhedsprofil 2017 for Region Sjælland - Lejre Kommune	13
9. ØU - Forventet Regnskab 2018-1	15
10. BU - Eventuelt	21

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 1
--	------------	--------

1. BU - Godkendelse af dagsorden

Åben sag

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Godkendt

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 2
--	------------	--------

2. BU - Orientering - maj

00.22.00.G00

17/13600

Åben sag

Resumé

A. Ny bekendtgørelse om behandling af klager til Dansk Center for Undervisningsmiljø om mobning og lignende

Bekendtgørelsen er trådt i kraft 12. april, og er vedlagt til orientering.

B. Orientering om anbringelsessager

Udvalget for Børn & Ungdom har besluttet, at anbringelsessager bringes op i udvalget. Der er foretaget 2 anbringelser i april 2018. Der gives en mundtlig orientering på mødet.

C. Undersøgelseskommission om lærer-arbejdstidsaftale

I forlængelse af forliget om O18 har KL og LC aftalt at nedsætte en undersøgelseskommission der skal lave en forpligtende afdækning og et forpligtende forhandlingsforløb om arbejdstid og andre tiltag, der fremmer god undervisning. KL har i vedlagte mail orienteret borgmestrene om tankerne bag nedsættelsen af kommissionen.

D. Støtte fra Statens Kunstfond til animationsforløb for alle 7. klasser

Børnekulturpakkeprogrammet har endnu engang fået fondsstøtte fra Statens Kunstfond. Denne gang 112.500 kr. til at gennemføre et animationsforløb for alle 7. klasser.

Animationsforløbet er udviklet i samarbejde med animationskunster Kajsa Kvaale, som har

været en del af det tværkommunale kulturprojekt "Ani-Lab". Hun har undervist børn i Lejre

Kommune i animation siden foråret 2016.

Støtten fra Statens Kunstfond betyder, at hver enkelt 7. klasse kan få et grundigt animationsforløb over 3 dage, hvor eleverne får mulighed for at iscenesætte deres egen visuelle verden, som de via animationen vækker til live. Se bilag.

Sagsfremstilling

Bilag:

1	Åben	Bekendtgørelse om behandling af klager til DCUM om mobning	31007/18
2	Åben	Til orientering på kommende UBU møde - Borgmestermail om nedsættelse af kommission ifa. O18	34375/18
3	Åben	Statens Kunstfond.pdf	34807/18

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Taget til efterretning.

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 3
--	------------	--------

3. BU - Ledelsesinformation på det specialiserede børneområde 1. Kvartal 2018

27.00.00.G00

18/5075

Åben sag

Resumé

På udvalgsrådet den 4. oktober 2016 blev udformningen for den fremtidige ledelsesinformation på det specialiserede børneområde vedtaget. Ledelsesinformation på det specialiserede børneområde bliver præsenteret for udvalget fire gange årligt og vil følge forventet regnskab. Det vil sige, at udvalget kan forvente en præsentation af ledelsesinformation på det specialiserede børneområde på møderne i februar, maj, august og november. Nærværende sagsfremstilling vil præsentere udvalget for ledelsesinformation på det specialiserede børneområde for 1. kvartal 2018.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at ledelsesinformationen tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Børn & Ungdom

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Ledelsesinformationen vil fremover se lidt anderledes ud, da kontoplanen er ændret fra 1. januar 2018. Det betyder, at den opdeling i de forskellige kategorier, der blev benyttet i den hidtidige ledelsesinformation, ikke nødvendigvis anvendes nu. Eksempelvis findes kategorien skibsprojekter ikke længere, og i det hele taget er opdelingen under fx "forebyggelse" ændret i forhold til tidligere.

Nuværende ledelsesinformation tager udgangspunkt i en matrix, der omfatter budget, regnskab, aktivitetstal (helårspersoner) og gennemsnitspriser (udarbejdet af KLK til voksenområdet).

Da kontoplanen er ændret fra 1. januar 2018 betyder det, at vi i 2018 ikke har mulighed for at sammenligne på tværs af årene i de enkelte kategorier – tallene kan ganske enkelt ikke sammenlignes, da de viser noget forskelligt. På sigt vil vi være i stand til at få flere år med.

I vil her blive præsenteret for ledelsesinformationen på det specialiserede børne- og ungeområde. Præsentationen er delt op i to hoveddele, som har fokus på dels udviklingen i typer af foranstaltninger og tilhørende økonomi, dels på antal underretninger, sager og processer.

Ledelsesinformationen baserer sig på den matrix, der er udviklet til at skabe sig et fokuseret overblik over de særlige tilbud inden for det specialiserede børne- og ungeområde. Det betyder, at alt data trækkes fra denne matrix. Matrixen indeholder faktiske regnskabstal og disponerede tal.

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 4
--	------------	--------

Bilag:

1 Åben Ledelsesinformation på det specialiserede sociale børneområde.docx 34090/18

Administrationens vurdering

Ledelsesinformationen kan bruges som grundlag for dialog om udviklingen i priser og mængder, samt om de sociale tilbud Lejre Kommune tilbyder børn, unge og deres familier. Der er tale om 2. generations ledelsesinformation og den kan fortsat udbygges eller justeres over tid og efter behov.

Handicappolitik

Der er ingen direkte handicappolitiske konsekvenser af denne sagsfremstilling.

Økonomi og finansiering

Der er ingen særskilt økonomi på denne sagsfremstilling.

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 5
--	------------	--------

4. BU - Procedure for ansøgning i forhold til § 16 b

17.02.05.G01

16/14680

Åben sag

Resumé

I forlængelse af udvalgets møde den 10. april 2018 har administrationen udarbejdet et forslag til, hvordan ansøgninger i henhold til § 16 b i Folkeskoleloven behandles, og hvor kompetencen til at behandle ansøgningerne placeres.

I den foreslåede procedure fremgår det, hvordan der, før ansøgninger fremsendes, skal være arbejdet på skolen med tilrettelæggelsen af undervisningen og de problematikker, der udløser skolens ønske om at bruge § 16 b.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at kompetencen til at behandle ansøgninger efter Folkeskolelovens § 16 b placeres hos centerchefen for Center for Børn & Læring
2. at den fremlagte procedure tiltrædes som gældende fra skoleåret 2018-2019.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Ad 1) Anbefales af Thomas Bisgaard (B), Marinus B. Meiner (F) og Rikke Zwisler (A). De tre anbefaler, at det tilføjes til proceduren, at der godt kan søges om anvendelse af § 16 b i mindre end et skoleår. Samt at ansøgninger og afgørelser forelægges for Udvalget for Børn & Ungdom til orientering.

Carsten Helles Rasmussen og Lotte Greve (V) stemmer imod, da V ikke finder, at § 16 b bør bruges af skolerne. Skulle et flertal tiltræde indstillingerne, anbefaler V, at beslutningskompetencen bør ligge i Udvalget for Børn & Ungdom.

Ad 2) Indstillingen anbefales af Thomas Bisgaard (B), Marinus B. Meiner (F) og Rikke Zwisler (A).

Carsten Helles Rasmussen og Lotte Greve (V) stemmer imod, da V ikke finder, at § 16 b bør bruges af skolerne.

Sagsfremstilling

I forbindelse med folkeskolereformen blev der indført en ny bestemmelse i folkeskoleloven, som giver kommunerne mulighed for at afkorte undervisningstiden ved at konvertere den understøttende undervisning til to-voksen-undervisning i fagundervisningen. Muligheden kan anvendes generelt for klasser i indskoling og for klasser på mellemtrin og udskoling med helt særlige behov.

Godkendelse gives som udgangspunkt af Kommunalbestyrelsen for et år ad gangen, men kan fornyes årligt, hvis det vurderes fortsat at være den rette løsning.

Kommunalbestyrelsen kan selv foretage hver enkelt godkendelse, men den kan også vælge at delegerer denne kompetence til forvaltningen eller til den enkelte skole (skolelederen eller skolebestyrelsen).

Lejre Kommune	08-05-2018	Side 6
Udvalget for Børn & Ungdom		

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om at delegere kompetence for at dette kan ske.

Skolebestyrelsens rolle

Uanset om Kommunalbestyrelsen har delegeret sin beføjelser efter Folkeskolelovens § 16 b eller ej, så har skolebestyrelsen en vigtig rolle at spille, når muligheden for at afkorte skoledagen bringes i spil. Skolebestyrelsen vil altid skulle afgive en udtalelse, inden der kan træffes beslutning om at afkorte skoledagen.

Derudover er det skolebestyrelsens opgave at føre tilsyn med skolens virksomhed, og det indebærer også at føre tilsyn med, at de ressourcer, der ellers ville have været brugt til den understøttende undervisning også bliver overført til flere voksne i klassen i fagundervisningen.

Tidligere behandlinger i udvalget af § 16 b

Skoledagens længde og brugen af § 16 b har været behandlet to gange tidligere i Udvalget for Børn & Ungdom. Første gang 6. december 2016, hvor udvalget besluttede ikke at anmode administrationen om at udarbejde procedure for anvendelsen af § 16 b.

Anden gang 9. maj 2017 i forbindelse med mulighed for deltagelse i

Undervisningsministeriets rammeforsøg om fravigelse af folkeskolelovens §§ 14 b og 16 a (ingen skoler fra Lejre deltager i rammeforsøget) samt skolebestyrelsens nye mulighed for at tage stilling til principper for skolens skema og skolens start- og sluttidspunkter.

På seneste udvalgs møde i april 2018 besluttede udvalget, at administrationen skulle udarbejde et forslag til en procedure for, hvordan ansøgninger om at kunne benytte § 16 b i Folkeskoleloven, skal håndteres og besluttet i Lejre Kommune. Det forudsættes ved fremsendelse af ansøgninger, at man i ansøgningen kan se, hvordan skolen hidtil har arbejdet med de udfordringer, man ansøger om at § 16 b kan løse.

Delegation af beslutningskompetencen

Der er en række krav, som i henhold til folkeskoleloven og jf. udvalgets drøftelse skal være opfyldt inden en ansøgning kan blive behandlet. Skolerne skal herunder overveje hvilke andre handlemuligheder de har for at løse de udfordringer, som ansøgningen begrundes i, inden de fremsender ansøgningen. Centerchefen for Center for Børn & Læring kan inden ansøgningen fremsendes inddrages i en dialog omkring de tiltag skolen har mulighed for at tage inden for folkeskoleloven i øvrigt. Samtidig skal det sikres, at arbejdet på skolerne sker med udgangspunkt i de politiske rammer i Lejre Kommune, herunder visionen om Suveræne Skoler. Det anbefales derfor, at kompetencen til at afgøre ansøgninger efter § 16 b placeres hos chefen for Center for Børn & Læring.

Procedure i Lejre

Det er skolelederen, der ansøger om godkendelse, og der skal forinden indhentes udtalelse fra skolebestyrelsen, som vedlægges. Det foreslås som nævnt, at kompetencen til at godkende ansøgninger tildeles centerchefen for Center for Børn & Læring, som dermed træffer evt. beslutning om fravigelse af reglerne. Ansøgningen sendes til cbl@lejre.dk. Svarfristen er 3 uger fra modtagelse af ansøgningen. Der vil ved vurderingen af ansøgningen blive lagt vægt på, om skolen har udnyttet de muligheder folkeskoleloven og kommunens rammer giver, for løbende at tilpasse læringsmiljøet i en klasse. En evt. godkendelse gives kun for et år ad gangen, hvorefter der skal ansøges på ny.

Krav til ansøgningen

Ansøgningen, som fremsendes af skolelederen skal indeholde en beskrivelse af følgende punkter:

- Klasse/årgang, der søges for
- Ansøger og lærers navn
- Baggrund for ansøgning herunder også hvordan der er arbejdet med problemstillingen tidligere
- Ønsket forandring/antal lektioner

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 7
--	------------	--------

- Konkrete mål og succeskriterier
- Hvordan resultaterne forventes
- Hvordan der skal evalueres
- Skolebestyrelsens udtalelse
- Skoleledelsens kommentar
- Organisering af arbejdet
- Kommunikation til forældre og elever
- Betydning for SFO-tilbud/økonomi

Bilag:

1 Åben Ansøgning om forkortet skoledag jf §16.b

34611/18

Handicappolitik

Sagen har ingen konsekvenser i forhold til kommunens Handicappolitik.

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 8
--	------------	--------

5. BU - Opfølgning på kvalitetsrapport 2017 - faglig udvikling

17.01.10.P05

17/11084

Åben sag

Resumé

I denne sag beskrives administrationens forslag til procesbeskrivelse for opfølgning på skolernes kvalitetsrapport omkring faglig udvikling.

Skolernes faglige resultater er meget forskellige. Administrationen har i henhold til Kommunalbestyrelsens beslutning udarbejdet et rammeoplæg samt konkrete planer for at øge elevernes faglige udvikling.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at den fremlagte procesbeskrivelse godkendes.

Beslutningskompetence

Udvalget for Børn & Ungdom

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Indstillingen tiltrædes med den tilføjelse, at der også skal laves indsatser og interventioner for de dygtige elever.

Sagsfremstilling

Kvalitetsrapporten for skolerne blev fremlagt for Kommunalbestyrelsen den 20. marts 2018. I kvalitetsrapporten er skolernes resultater for de nationale test i læsning og matematik og afgangskaraktererne fremlagt. De enkelte skoler har også i rapporten beskrevet, hvilke indsatsområder de har besluttet at fokusere på i det kommende skoleår.

Testresultaterne for de nationale test i dansk og matematik og testresultaterne på de øvrige test fra den kommunale testplan (ikke medtaget i kvalitetsrapporten) viser en stor spredning imellem skolerne. Det peger på, at der bør iværksættes forskellige indsatser på de forskellige skoler.

På alle skoler er der etableret processer, der følger op på elevernes faglige progression. Der er på alle skoler læsevejledere og matematikvejledere, der på tværs i kommunen indgår i et kompetenceudviklende netværk. Imidlertid udvikler skolernes resultater sig forskelligt, og der skal derfor tages initiativer, der tager højde for dette.

Center for Børn & Læring indgår i et tæt samarbejde med den enkelte skole om at understøtte de processer og indsatser skolen arbejder med, så de i højere grad øger elevernes faglige resultater. Om nødvendigt inddrages ekstern viden og kompetenceudvikling for at indsatsen giver de ønskede resultater. Det forventes, at skoler, der har brug for at iværksætte særlige indsatser udnytter de ressourcer, som de er tildelt til kompetenceudvikling og til undervisning i øvrigt. Indsatserne målrettes de elever/klasser/årgange, der er fagligt mest udfordret.

For at iværksætte en indsats i skoleåret 2018-2019, der tager udgangspunkt i skolens behov og tager højde for skolens måde at arbejde på, gennemføres følgende proces i maj-juni 2018:

- Skolens resultater og indsatsområder drøftes i et møde, hvor skolens ledelse og vejledere indgår sammen med centerets faglige specialkonsulent og centerchefen

- Der udpeges i direkte forlængelse af mødet en proces og et mål for, hvordan skolens resultater på udvalgte områder skal forbedres
- Skolens ledelse og vejledere udarbejder herefter en plan for, hvordan der i det kommende år arbejdes for at øge den faglige udvikling på skolen. Planen kan indeholde kompetenceudvikling, forbedring af skolens interne opfølgningsprocesser og helt konkrete faglige indsatser
- Planen fremlægges for skolens bestyrelse til drøftelse på et skolebestyrelsesmøde. Centerets faglige specialkonsulent og centerchef deltager i bestyrelsesmødet
- Med udgangspunkt i den fremlagte plan og bestyrelsens drøftelse tager skolens ledelse endelig stilling til, hvordan det faglige løft gennemføres.
- Skolens ledelse udarbejder den endelige plan og den fremlægges for udvalget for Børn & Ungdom i september 2018 til orientering.

Skolerne vil kunne iværksætte forskellige typer af interventioner som fx:

- Tidlig indsats i indskolingen i dansk og/eller matematik
- Indsats i forhold til elever i udskolingen, der er erklæret ikke uddannelsesparate
- Faglig sparring med læse-, matematikvejleder eller læringsvejleder
- Kompetenceudvikling af lærere og pædagoger inden for de faglige områder, der kalder på en indsats
- Diplommodul til læse- eller matematikvejleder i det område, der kalder på opkvalificering
- Co-teaching. Indsatser hvor en vejleder og en lærer planlægger, gennemfører og evaluerer undervisningen sammen.

Indsatserne skal styrke de procedurer og strukturer der i forvejen arbejdes med på skolerne.

Evaluering af planerne foregår første gang i forbindelse med midtvejsevalueringen i foråret 2019.

Administrationens vurdering

Som et led i udarbejdelsen af kvalitetsrapporten for folkeskolerne er der afholdt dialogmøder om skolernes resultater mellem skolernes ledelser og centerchefen for Børn og Læring. På baggrund af dialogen har skolen udarbejdet egne indsatsområder. Den faglige konsulent i Center for Børn og Læring har gennemgået skolernes data og har analyseret, hvilke initiativer, de kalder på. Administrationen vurderer på den baggrund, at skolernes indsatsområder for skoleåret 2018-19 i meget høj grad stemmer overens med, hvad administrationen vurderer, er de relevante indsatser, for at øge elevernes faglige udvikling.

I den plan som er fremlagt i sagen lægges der vægt på, at Center for Børn & Læring understøtter skolernes ledelser ved at indgå i et tæt samarbejde om at implementere skolens indsatser.

Handicappolitik

Sagen har ingen konsekvenser i forhold til kommunens Handicappolitik.

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 10
--	------------	---------

6. BU - Kvalitetsrapport for Lejre Kommunes dagtilbud

28.00.00.P05

17/12019

Åben sag

Resumé

Udgangspunktet for kvalitetsrapporten er dagtilbudsloven. Kvalitetsrapporten opsamler resultater og beskriver den grundlæggende status på dagtilbudsområdet i den enkelte kommune. Kvalitetsrapporten behandles af Kommunalbestyrelsen hvert andet år.

Administrationen fremlægger her Kvalitetsrapport for dagtilbud 2017 til godkendelse.

Rapporten er udarbejdet efter de rammer, som blev vedtaget på udvalgets møde den 7. november 2017. Dog fremlægges rapporten på udvalgets møde i maj. Kvalitetsrapporten samler viden og resultater fra dagtilbudsområdet og giver et billede af det pædagogiske arbejde i kommunens dagtilbud. Rapporten vil desuden også angive kommende indsatsområder for perioden 2017-2019.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Kommunalbestyrelsen godkender kvalitetsrapport for dagtilbud 2017 samt de foreslåede indsatsområder for perioden 2017-2019.

Sagsfremstilling

Regeringen og KL besluttede i økonomiaftalen for 2010 at dokumentere oplysninger om den faglige kvalitet i dagtilbud, således at kommunerne fra 2012 minimum hvert andet år skal offentliggøre faglige kvalitetsoplysninger på dagtilbudsområdet.

I Lejre Kommune blev den første Kvalitetsrapport for dagtilbud udarbejdet og godkendt i 2012 og igen i 2014. Der blev ikke udarbejdet en kvalitetsrapport for 2016 da Center for Dagtilbud på daværende tidspunkt var i en overgangsfase til ny ledelse. Administrationen forelægger her Kvalitetsrapport for dagtilbud 2017 til godkendelse for Kommunalbestyrelsen.

Kvalitetsrapporten for 2017 indeholder følgende overordnede temaer:

- Beskrivelse af dagtilbudsområdet
- Indsatsområder
- Status og diverse data for dagtilbuddet

Som noget nyt har alle dagtilbud beskrevet deres arbejde med egne og kommunale fokusområder. Et uddrag af disse beskrivelser er sidst i kvalitetsrapporten, mens den fulde beskrivelse fra de enkelte dagtilbud er at finde i bilag 1.

Sagen fremsendes til behandling i såvel udvalg som Kommunalbestyrelse i lighed med kvalitetsrapporten for folkeskolerne i Lejre Kommune.

Bilag:

1	Åben Bilag 1 Kvalitetsrapport input fra dagtilbud	34468/18
2	Åben Kvalitetsrapport for dagtilbud 2017 final	34726/18

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 11
--	------------	---------

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Indstillingen anbefales, idet Udvalget ønsker en fornyet drøftelse af effekten af konkrete indsatser og mål for dagtilbuddene, når den nye Dagtilbudslov er vedtaget.

Administrationens vurdering

Kommunalbestyrelsen og Kernevelfærdsudvalget har sammen med borgerne formuleret kerneopgaven om trivsel og læring med følgende formål:

Trivsel og læring er hinandens forudsætninger. Børn og unge i Lejre Kommune skal opleve tydelige voksne, der skaber gode rammer for læring og sikrer, at børn og unge føler sig set, hørt og anerkendt.

Formålet er, at hvert enkelt barn og ung trives og lærer så meget, som hun eller han kan – og fastholder lysten til at deltage i fællesskaber, være nysgerrig, og lære nyt hele livet. Målgruppen er alle børn og unge i Lejre Kommune.

Forældre og fagprofessionelle har et ansvar for børns og unges trivsel og læring. Børn og unge har også et medansvar, ikke alene for sig selv, men også for, at andre børn og unge har det godt.

I dagtilbudsloven, som forventes vedtaget i maj 2018, vægtes øget fleksibilitet og frit valg for børnefamilier, bedre læring og trivsel for alle børn og høj kvalitet gennem faglighed og tydelig ledelse. I Lejre Kommune fortsættes det arbejde der er i gang for at øge kvaliteten.

Administrationen foreslår, at der de kommende to år frem til kvalitetsrapport 2019 arbejdes med særligt fokus på følgende indsatser:

1. Implementering af ny dagtilbudslov
2. Sammenhængende børneområde
3. Ledelse i dagtilbud – Kvalitet i dagtilbud
4. Overgange
5. Flygtningebørn i dagtilbud
6. L-SAM og kompetenceudvikling
7. Børnekulturpakken

Indsatserne har en tæt sammenhæng med de indsatser, der er besluttet for folkeskolerne, og vil samlet have en betydning for børnenes læring og trivsel.

Handicappolitik

Sagen indeholder ikke særlige handicappolitiske perspektiver.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 12
--	------------	---------

7. BU - Dialogmøde mellem Udvalget og Områdebestyrelserne

00.15.02.A00

18/3347

Åben sag

Resumé

Efter udvalgets ordinære møde gennemføres dialogmøde mellem udvalget og områdebestyrelserne.

Dialogmødet varer fra kl. 19 til 21 i kantinen på Rådhuset i Allerslev.

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Ingen bemærkninger.

Sagsfremstilling

Dialogmødet vil give politikere og områdebestyrelserne mulighed for at drøfte, hvordan arbejdet i de to fora bedst mulig understøtter udviklingen af det fælles dagtilbudsområde.

Kommunalbestyrelsen og Kernevelsfærdsudvalget har sammen med borgerne formuleret kerneopgaven om trivsel og læring med følgende formål:

Trivsel og læring er hinandens forudsætninger. Børn og unge i Lejre Kommune skal opleve tydelige voksne, der skaber gode rammer for læring og sikrer, at børn og unge føler sig set, hørt og anerkendt.

Formålet er, at hvert enkelt barn og ung trives og lærer så meget, som hun eller han kan – og fastholder lysten til at deltage i fællesskaber, være nysgerrig, og lære nyt hele livet. Målgruppen er alle børn og unge i Lejre Kommune.

Forældre og fagprofessionelle har et ansvar for børns og unges trivsel og læring. Børn og unge har også et medansvar, ikke alene for sig selv, men også for, at andre børn og unge har det godt.

For at nå formålet på det fælles dagtilbudsområde iværksættes fælleskommunale indsatser og indsatser på den enkelte daginstitution. Rammen og indsatserne for det samlede arbejde er i de kommende år:

- Den nye dagtilbudslov
- Kvalitetsrapporten for dagtilbud 2017
- Det sammenhængende børneområde

På dialogmødet fremlægges en kort gennemgang af disse punkter. Udvalget og områdebestyrelserne indgår derefter i en dialog om, hvordan de bedst understøtter hinandens arbejde for at nå det overordnede formål om børns trivsel og læring.

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 13
--	------------	---------

8. SSÆ - Sundhedsprofil 2017 for Region Sjælland - Lejre Kommune

27.00.00.G01

18/4484

Åben sag

Resumé

Hvert fjerde år udarbejder hver af de fem regioner i Danmark en sundhedsprofil, der omfatter borgere på 16 år og derover. Sundhedsprofil 2017 giver et overblik over trivsel, sundhed, sundhedsvaner og sygdom på baggrund af spørgeskemaundersøgelsen "Hvordan har du det?" I Lejre Kommune har 1.998 borgere modtaget et spørgeskema og 1.097 borgere har svaret. I Lejre Kommune går det godt, og Lejre Kommune ligger fint placeret i forhold til de øvrige kommuner i regionen og på landsplan. Center for Velfærd & Omsorg vil arbejde videre med rapporten med henblik på, at den tages op til drøftelse på temamøde i Kommunalbestyrelsen i efteråret 2018.

Udvalget skal tage orienteringen til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Social, Sundhed & Ældre
Udvalget for Job & Arbejdsmarked
Udvalget for Børn & Ungdom
Udvalget for Kultur & Fritid
Udvalget for Teknik & Miljø

Beslutning Udvalget for Teknik & Miljø den 07-05-2018

Taget til efterretning.

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Sundhedsprofil 2017

Hvert fjerde år udarbejder hver af de fem regioner i Danmark en sundhedsprofil, der omfatter borgere på 16 år og derover. Sundhedsprofil 2017 giver et overblik over trivsel, sundhed, sundhedsvaner og sygdom på baggrund af spørgeskemaundersøgelsen "Hvordan har du det?". Sundhedsprofil 2017 er den tredje af sin art. De første sundhedsprofiler kom i 2010 og 2013, hvilket giver mulighed for at følge udviklingen. I 2017 er der dog tilføjet nye spørgsmål. Spørgeskemaet er sendt til 34.000 borgere i Region Sjælland og 19.134 borgere har valgt at svare. I Lejre Kommune har 1.998 borgere modtaget et spørgeskema og 1.097 borgere har svaret, hvilket giver en tilfredsstillende svarprocent på 54,9 %.

Link til Sundhedsprofil 2017 for Region Sjælland og kommuner [her](#)

Region Sjælland

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 14
--	------------	---------

På flere områder går det bedre end i 2013. Blandt andet er der færre borgere, der udsættes for passiv røg og færre borgere, som har et problematisk alkoholforbrug. Udviklingen viser dog også, at flere borgere har dårlige sociale relationer, søvnproblemer og dårligt mentalt helbred.

Lejre Kommune

På flere områder går det bedre i Lejre Kommune end i 2013, og Lejre Kommune er generelt godt placeret i forhold til de øvrige kommuner i Region Sjælland og på landsplan. Et par eksempler:

- 86 % af borgerne i Lejre Kommune angiver, at de er tilfredse med livet. Det er det højeste niveau i Region Sjælland
- 9,5 % af borgerne i Lejre Kommune angiver, at de har dårligt mentalt helbred. Det er det laveste niveau i Region Sjælland og på landsplan
- 22 % af borgerne i Lejre Kommune angiver, at de har et højt stressniveau. Det er det laveste niveau i Region Sjælland
- 3,7 % af borgerne i Lejre Kommune angiver, at de føler sig ensomme. Det er det laveste niveau i Region Sjælland og på landsplan

Kun på tre parametre har Lejre Kommune ikke ét af de bedste resultater i forhold til de øvrige kommuner i regionen. Det er forekomst af allergi, problematisk alkoholadfærd og stillesiddende mere end 8 timer dagen, hvor Lejre Kommune på de to første parametre placerer sig i "midterfeltet" af kommunerne og på det sidste parameter placerer sig næst øverst kun overgået af Roskilde Kommune.

I Sundhedsprofil 2017 er der nogle nye spørgsmål som blandt andet omhandler inaktivitet eller utilstrækkelig fysisk aktivitet i fritiden, og stillesiddende mere end 8 timer dagligt, hvor det ikke er muligt at lave en sammenligning med tidligere år.

Center for Velfærd & Omsorg vil bearbejde Sundhedsprofil 2017 med henblik på at lave et oplæg i forhold til indsatsområder i Lejre Kommune.

Der vil blive lagt en pressestrategi med afsæt i gode historier om Lejreborgernes trivsel og helbred, hvilket understøtter Vores Sted og det strategiske grundlag.

Administrationens vurdering

Administrationen anbefaler, at rapporten bearbejdes med henblik på at lave et oplæg til drøftelse på et temamøde i Kommunalbestyrelsen i efteråret 2018.

Handicappolitik

Er i overensstemmelse med Handicappolitikken.

Økonomi og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser.

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 15
--	------------	---------

9. ØU - Forventet Regnskab 2018-1

00.30.14.S00
ØU

18/11

Åben sag

Resumé

I henhold til den fastlagte budgetopfølgningsproces forelægger administrationen her Forventet Regnskab 2018-1.

FR-1 viser et forventet mindreforbrug på driften på 1,0 mio. kr. i 2018, svarende til et forbrug på 1.531,3 mio. kr.

På anlægsområdet forventes et mindreforbrug på 52,4 mio. kr. i 2018, svarende til udgifter på 110 mio. kr. I budget 2018 er der afsat et anlægsbudget på 162,4 mio. kr.

Vurdering af anlægsudgifterne vil frem til 2. behandlingen i ØU blive vurderet yderligere.

Drift

Det samlede driftsresultat dækker over, at hovedparten af bevillingsområderne forventer budgetoverholdelse eller et mindreforbrug, men der er også et antal bevillinger, som har udfordringer. Der er særligt en udfordring i forhold til Dagpenge til forsikrede ledige og arbejdsmarkedsforanstaltninger, Specialundervisning samt på området Mellemmkommunal afregning af pleje i plejeboliger mv.

Anlæg

På anlægssiden forventes udgifter i størrelsesordenen 110 mio. kr. Dette svarer til ca. 52,4 mio. kr. mindre end det oprindeligt vedtagne anlægsbudget for 2018. Der pågår på nuværende tidspunkt en udredning af hvor meget af de afsatte anlægsbevillinger, der udmøntes i konkrete anlægsudgifter i 2018. Administrationen vil derfor frem til 2. behandling af FR2018-1 i ØU foretage en yderligere vurdering af anlægsomfanget i 2018.

Likviditet

Med FR-1 forventer Lejre Kommune et samlet likviditetsunderskud på 23,0 mio. kr. i 2018. Af det korrigerede budget fremgår et forventet likviditetsunderskud på 76,0 mio. kr. Grunden til at likviditetstrækket forventes at blive væsentligt mindre end det korrigerede budget er, at en del af de overførte anlægsmidler fra 2017 til 2018 – som indgår i det korrigerede budget – ikke forventes at blive brugt i 2018, men forventes at blive søgt overført til 2019.

Oprindeligt var der budgetteret med et likviditetsoverskud i 2018 på 1,8 mio. kr.

Lejre Kommune har pr. 31. marts 2018 en gennemsnitlig likviditet (kassekreditreglen) på 89,1 mio. kr. Denne likviditet vil med forventningerne i FR-1 reduceres tilsvarende.

Økonomiudvalgets indstilling vil foreligge til mødet.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Forventet Regnskab 2018-1 godkendes
2. at administrative budgetkorrektioner (omplaceringer) jf. bilag 2 godkendes
3. at tillægsbevillinger på netto 0 kr. jf. bilag 3 godkendes.

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 16
--	------------	---------

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Beslutning Udvalget for Teknik & Miljø den 07-05-2018

Indstillingerne anbefales.

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Indstillingerne anbefales.

Sagsfremstilling

Forventet Regnskab 2018-1 (FR-1) udtrykker forventningerne til Lejre Kommunes årsregnskab for 2018. Formålet med budgetopfølgningen er at gøre status på de økonomiske resultater, og derved give den politiske og administrative organisation et overblik over udviklingen i økonomien. Samtidig skal opfølgningen identificere udfordringer, der medfører risiko for overskridelse af budgettet.

FR-1 omfatter alle kommunens udgiftstyper, såvel drifts- og anlægsudgifter samt indtægter og renter og lån.

Hovedresultaterne i forventet regnskab 1-2018

Budgetopfølgningen er baseret på forbrugsdata pr. 31. marts 2018, og det korrigerede budget pr. 31. marts 2018.

Tabel 1: Resultat for Lejre Kommune pr. 31. marts 2018

Resultatopgørelse (mio. kr.)	Fv. regnskab	Oprindeligt budget (a)	Korrigeret budget (b)	FV. regnskabs-afvigelse i forhold til:	
				Opr. Budget	Kor. budget
Indtægter	-1.618,1	-1.618,4	-1.618,4	0,4	0,4
Skattefinansierede nettodriftsudgifter	1.531,3	1.521,1	1.532,3	10,2	-1,0
Anlægsudgifter	110,0	66,6	162,4	43,4	-52,4
Optagne lån	-42,7	-10,5	-42,7	-32,2	0,0
Renter	8,9	9,0	8,9	-0,1	0,0
Afdrag på lån	28,3	28,3	28,3	0,0	0,0
Balanceforskydninger	5,3	2,2	5,3	3,1	0,0
Udgifter i alt	1.641,1	1.616,7	1.694,4	24,4	-53,4
LIKVIDITETUNDERSKUD (+)					
LIKVIDITETOVERSKUD (-)	23,0	-1,8	76,0	24,7	-53,0

* Der indgår ikke gammel gæld på 19,6 mio. kr. i det korrigerede budget 2018

Hovedresultaterne i forventet Regnskab 2018-1 er:

- Driftsvirksomheden viser et forventet mindreforbrug på 1,0 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget
- I dette tal indgår tilbagebetaling af gammel gæld med ca. 4 mio. kr., således der reelt er tale om et mindre mindreforbrug
- Der forventes gennemført anlægsprojekter for 110 mio. kr., svarende til 43,4 mio. kr. mere end i det oprindelige budget 2018
- Lånoptag viser merindtægter på 32,2 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget, som primært skyldes hjemtagelse af lån i forbindelse med hjemtagelse af ældreboliger
- Et forventet likviditetsunderskud (kasseforbrug) på 23,0 mio. kr. svarende til summen af alle øvrige bevægelser.

Forventninger til årsresultatet fremgår af tabel 2, nedenfor.

Tabel 2: Resultat for Lejre Kommune pr. 31. marts 2018 i mio. kr.

Resultatopgørelse (mio. kr.)	Fv. regnskab	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	FV. regnskabs-afvigelse i forhold til:	
				Opr. Budget	Kor. budget
A) Driftsindtægter					
Skat/tilskud udligning	-1.618,1	-1.618,4	-1.618,4	0,4	0,4
B) Nettodriftsudgifter	1.531,3	1.521,1	1.532,3	10,2	-1,0
ØKONOMIUDVALG	185,9	182,4	185,9	3,5	0,1
POLITISK ORGANISATION	7,5	7,5	7,5	0,0	0,0
ADMINISTRATIV ORGANISATION	158,0	153,7	158,0	4,3	0,0
UDLEJNING M.V.	-15,6	-16,6	-15,6	1,0	0,0
BEREDSKAB	5,9	5,9	5,9	0,0	0,0
IT OG KOMMUNIKATION	21,5	22,5	22,5	-1,0	-1,0
FORSIKRINGER OG VIKARPULJER	12,3	10,9	10,9	1,4	1,4
GEBYRER	-1,1	-1,1	-1,1	0,0	0,0
PULJER TIL SPAREMÅL	-2,6	-0,5	-2,3	-2,2	-0,3
UDVALGET FOR KULTUR & FRITID	28,1	27,7	28,1	0,4	0,0
KULTUR & FRITID	28,1	27,7	28,1	0,4	0,0
UDVALGET FOR BØRN & UNGDOM	469,3	470,4	471,9	-1,1	-2,6
SKOLETILBUD	281,8	281,2	281,7	0,6	0,1
BØRN, UNGE & FAMILIE	77,5	79,7	80,0	-2,2	-2,5
DAGTILBUD	110,0	109,5	110,3	0,5	-0,2
UDVALGET FOR TEKNIK & MILJØ	113,3	113,1	116,0	0,2	-2,8
BYG & MILJØ	4,8	4,1	5,1	0,6	-0,3
VEJE & TRAFIK	59,2	59,6	59,7	-0,4	-0,5
FORSYNINGSVIRKSOMHED	1,0	0,7	0,7	0,3	0,3
EJENDOMSDRIFT	48,4	48,8	50,7	-0,4	-2,3
UDVALGET FOR JOB & ARBEJDSMARKED	170,3	165,1	165,1	5,2	5,2
JOBCENTER	170,3	165,1	165,1	5,2	5,2
UDVALGET FOR SOCIAL, SUNDHED & ÆLDRE	562,7	560,7	563,5	2,0	-0,9
VELFÆRD & OMSORG	339,4	334,1	334,7	5,3	4,7

Resultatopgørelse (mio. kr.)	Fv. regnskab	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	FV. regnskabs-afvigelse i forhold til:	
				Opr. Budget	Kor. budget
SOCIALE TILBUD	133,4	132,1	134,4	1,3	-1,0
DIVERSE YDELSER MV.	89,8	94,4	94,4	-4,6	-4,6
UDVALGET FOR ERHVERV & TURISME	1,7	1,7	1,7	0,0	0,0
ERHVERV & TURISME	1,7	1,7	1,7	0,0	0,0
Anlægsudgifter	110,0	66,6	162,4	43,4	-52,4
Optagne lån	-42,7	-10,5	-42,7	-32,2	0,0
Renter	8,9	9,0	8,9	-0,1	0,0
Afdrag på lån	28,3	28,3	28,3	0,0	0,0
Balanceforskydninger	5,3	2,2	5,3	3,1	0,0
Udgifter i alt	1.641,1	1.616,7	1.694,4	24,4	-53,4
LIKVIDITETUNDERSKUD (+)					
LIKVIDITETOVERSKUD (-)	23,0	-1,8	76,0	24,7	-53,0

* Der indgår ikke gammel gæld på 19,6 mio. kr. i det korrigerede budget 2018

A) Indtægter

Indtægter, renter og lån forudsættes og forventes at ende 0,4 mio. kr. under det budgetlagte.

Landets kommuner har i 2018 samlet øget skatten med 81 mio. kr. udover, hvad der var aftalt i forhold til den afsatte skattepulje. Skattestigningen medfører en kollektiv sanktion, hvor kommunernes bloktilskud reduceres tilsvarende. Den samlede reduktion på 81 mio. kr. fordeles efter folketal. Lejre Kommunes andel af skattesanktionen er 0,4 mio. kr.

B) Drift

Driftsvirksomheden viser et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. i forhold til korrigeret budget (ekskl. overførte merforbrug fra 2017 på 19,6 mio. kr.).

De væsentligste forklaringer på ændringen fra oprindeligt til korrigeret budget er, at der er givet tillægsbevilling i forbindelse med overførsel af ubrugte driftsmidler fra 2017.

I nedenstående tabel er vist de tillægsbevillinger, som Kommunalbestyrelsen har vedtaget i forhold til budget 2018.

Tillægsbevilling	Godkendt af KB den:	Mio. kr.
Oprindeligt vedtaget budget 2018		1.521,1
Drifts- og vedligeholdelsesplaner, kommunale ejendomme	20.03.2018	0,2
Overførsler (drift) 2017 – 2018	20.03.2018	11,0
Korrigeret budget		1.532,3

De væsentligste udfordringer i forhold til at overholde det afsatte budget på bevillingsniveau er på områderne specialundervisning, dagpenge til forsikret, forsørgelsesydelse samt køb og salg af plejehjemspladser mellem kommuner.

Væsentligste merforbrug omfatter:

- Arbejdsskadeforsikringer (1,8 mio. kr.)
- Mellemkommunal afregning af pleje i plejeboliger mv. (4,5 mio. kr.)
- Dagpenge til forsikrede ledige og arbejdsmarkedsforanstaltninger (9,8 mio. kr.)
- Specialundervisning (6,0 mio. kr.)

På området arbejdsskade er der i starten af året faldet afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen i en sag fra 2013, der betyder, at Lejre Kommune i foråret får en engangsudbetaling til tidligere medarbejdere på ca. 1,5 mio. kr. Der ligger flere sager til afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen, som har været længe undervejs.

På arbejdsmarkedsområdet er det særligt udgifter til forsikrede ledige og forsørgelse, som er højere end budgetteret. Det skal dog bemærkes, at Lejre Kommune, også med et merforbrug, bruger færre udgifter end sammenligningskommuner i ECO nøgletal. I nedenstående ses udgifter til Kontanthjælp og Arbejdsmarkedsforanstaltninger pr. 17-64-årige:

	FR-1 2018	Lejre budget 2018	Sammen- lignings- gruppe Budget 2018	Region Sjælland Budget 2018	Hele Landet Budget 2018
Kontanthjælp og Arbejdsmarkedsforanstaltninger i alt kr. pr. 17-64-årig	4.574	4.467	5.944	8.187	8.044

Udfordringen i forhold til mellemkommunal afregning af pleje i plejebolig mv. skyldes hovedsageligt en udgift til en konkret borger med døgnbemanding på 4,1 mio. kr.

Bevillingen til specialundervisning er fortsat udfordret. Der forventes et forbrug svarende til forbruget i 2017. Der arbejdes pt. med en plan, der skal stoppe forbrugsstigningen og på sigt nedsætte forbruget til specialundervisning.

Udover de ovenfor nævnte områder er der også afdækket en række områder, hvor der forventes mindreforbrug i 2018.

De væsentligste mindreforbrug omfatter:

- Flygtninge (-8,1 mio. kr.)
- Skoleområdet, ekskl. Specialundervisning (-6,0 mio. kr.)
- Rengøring (-1,5 mio. kr.)

Ovenstående mindreforbrug bidrager til, at der kan opnås budgetoverholdelse for Lejre Kommunes samlede drift i 2018 i forhold til det korrigerede budget.

Forbrugsudviklingen fra januar til marts 2018 viser i øvrigt, at forbruget ligger under samme niveau som i 2018, og dette understøtter således forventningen om budgetoverholdelse i 2018.

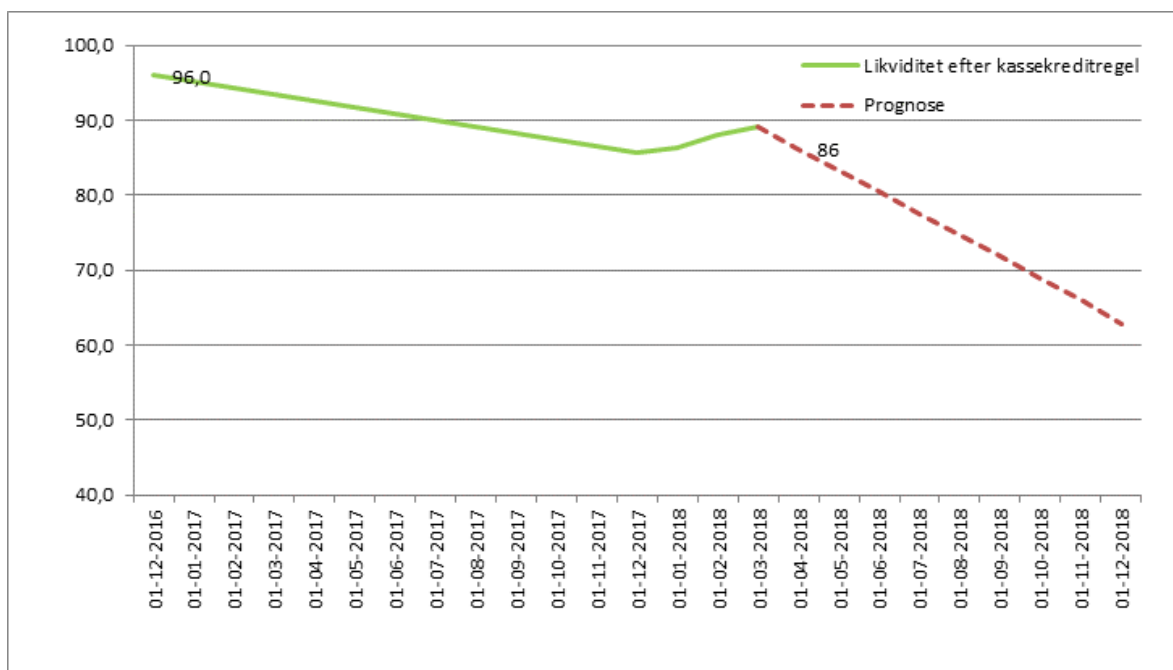
C) Anlæg

De samlede anlægsudgifter forventes i 2018 at udgøre 110 mio. kr. i 2018, svarende til et mindreforbrug på 52,4 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Der vil til Økonomiudvalgets møde den 23. maj blive udarbejdet en sag, som indeholder detaljerede anlægsbeskrivelser, herunder også det forventede forbrug for hver enkelt anlægsprojekt.

H) Finansiering

Med de omtalte forudsætninger for udgiftsudviklingen i 2018 vil der være et forventet likviditetsunderskud (kasseforbrug) på knap 23 mio. kr. i 2018.

Faldet i ovenstående likviditetsgraf er under forventning af at der gennemføres anlægsudgifter for 110 mio. kr. i 2018, hvilket ikke vurderes fuldt realistisk. Anlægsudgifter vil blive vurderet yderligere frem mod FR-2.

Bevægelserne igennem 2018 bygger på den historiske udvikling i de seneste år, hvor bl.a. indtægter fra ejendomsskat kommer 2 gange årligt.

Udtalelser

Ingen bemærkninger

Administrationens vurdering

Forbruget efter 1. kvartal ligger lidt lavere end for tilsvarende periode i 2017. Det er derfor administrationens vurdering, at mindreforbruget i 2018 bliver højere end de 1,0 mio. kr. der fremgår af FR-1.

Administrationen følger fortsat forbruget tæt, og vil også i de kommende måneder arbejde på, at forbruget kommer til at ligge på niveau med forbruget sidste år. Regnskabet for 2017 endte med et mindreforbrug på 23,4 mio. kr.

Handicappolitik

Denne sag har ingen handicappolitisk konsekvens.

Økonomi og finansiering

Jf. sagsfremstilling.

Lejre Kommune Udvalget for Børn & Ungdom	08-05-2018	Side 21
--	------------	---------

10. BU - Eventuelt

Åben sag

Beslutning Udvalget for Børn & Ungdom den 08-05-2018

Dialogmødet i juni flyttes til et senere møde på baggrund af skolefridage.